

SOČA

„Soča“ izhaja vsak četrtrek in velja za pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20
„Kmetovalec“ za naročnike Soče Vse 1.
f. 2.—Pol leta f. 1. Za nenaročnike: Vse
leto f. 3.—Pol leta f. 1.60
Pri oznanilih in ravno tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trisopno vrsto:

8 kr., če se tiska 1
7 „ „ „ 2 krat
6 „ „ „ 2 krat
Za veče 6 kr. „ 2 krat
ke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici, pri Paternoliju; v Trzinu v tobakarnicah „Via della caserma 60“

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopis se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremojnim se naročnina zniža ako se oglase pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Naznanja se vam da je državno pravdnistvo tukajšno c. k. glavarstvo naprosilo naj današnje št. 47 Časopisa Soče zaradi uvodnega članka „Naša glavarstva“ po svojih podredjenih organih zapleniti blagovoli.

V Gorici dne 19. novembra 1875.

POLJAK.

Konfiskovan članek.

Konfiskovan članek.

LISTEK.

Posebni znaki.

(Noveleta.)

Po danej snovi

Spisal: Janko Leban.

(Dalje.)

In res, uže pri sledeči touri skazal se je pevec „mož beseda“, pa je engaziral Ido iz tenre ter plesal z njo neprestano.

„Kdo pa je oni mladi gospod s črno bradoj, ki pleše ravno zdaj z mojo hčerjo?“ praša majorka kopeljškega zdravnika, kateri se jej je baš bližal, da bi jo predstavil nekim gospod „preslišala sem preje njegovo ime, ko se nam je predstavil.“

„Ej, saj to je naš famozni pevec, najzvestejši gost Srečevreški, ki uže sedem let nobene svaisone ne zamudi. Da je radikalno ozdravel, ima se zahvaliti le naši kopelji; on je—da Vam s kratko povem:—baron pl. Redern, naj ljubeznivejši vseh naših gostov in kavalijer v pravem pomenu besede.“

Gospa Žalnik-ova nij bila te novosti le vesela, nego tudi dobro jej je délo, da mladi gospod tako rad in le z njeno hčerjo pleše; razne sladke misli so jej božale sree.—

V znani cvetliški touri cotillonovi izročil je baron

Idi svoj šopek, in skrbno kontrolirajoča mati opazila je pač dobro, da je gospod Redern vsakokrat, če je njena bč s kakim drugim plesala, Ido neprestano z očmi spremljal. Da se jako zanima za deklico, nij bilo težko opaziti. Ene toure Redern nij plesal, nego začel je, usedi se k Idini materi, z njo živahen pogovor.

„Vi ste uže prej nekaj tukej bili milostiva gospa“, prične pogovor.

„Da, pred šestimi leti.“

„Gotovo niste dobro storili, da niste maju tem časom več prišli k Srečevreleu.“ Baron je izgovoril poslednje besede tako, kakor bi hotel majorki malo očitali zaradi jene izostaje,—a majorka pogleda ga pomenljivo.

„Zakaj pa?“ popraša ga po kratkem molku.

Baron je molčal; videlo se mu je da je vtopljen v neke spomine.

Pa ta prestanek bil je majorki grenek.

„Mar ne poznate, da se je tu vse tako spremeniło?“ povzame ona zopet besedo.

„Zelò se je spremenilo, zelò!“ klikne radostno baron, „poglejte le, kakò graciozno Vaša hčerka pleše in kakò izvrstno!“

In zopet upré oko na Idino postavo, katera se je odlikovala od vseh drugih vrstnic.

Zdaj prestane godba. Ida priskaklja vsa razvnetá k svojej materi. Njen plesalec jo je čakal, da bi jo peljal po sobani sem ter tja baron pa je ostal pri majorki, dokler se Ida nij vrnila.

Ples se je nagibal h koncu, uže so se postavljale nekatere starejše dame, ostale pa so se zbrale v bližnjem

Ustaja v Bosni in Hercegovini.

Kakor razni telegrami mnogim listom poročajo, tudi oficijoznim, izbojevali so naši jugoslovanski bratje, vstaši v Hercegovini zadnji četrtrek in petek tako voliko zmago, kakoršne še nobene nij bilo zaznamovati od početka vstanka do sedaj. Ta bitva, ki je v četrtrek pri Pivi začela se, nadaljevala se je v petek pri Muratoviči mej Gačkim in Goranskim. Turkov je bilo 5000 in sicer vojakov, ali tudi vsi bližnji vstaški vodje Sošica, Peko, Zimonič, Bačivič in kapetan Vulo Hadjič iz Pive so svoje čete zedinili, bila je lepa vojska 4000 vstašev skupaj, toliko kolikor jih do sedaj še na nobenem bojišču nij bilo. Dasi so vstaši imeli izurjeno vojake pred soboj in za petino številno lažnejše, slavno so zmagali!

Turška vojska je, kakor se bere v „Obzoru“ in tudi v nemških poročilih, popolnem tepena in razbita bila. Selim in Sefket paša sta z enim delom svoje vojske po noči pobegnili. Turki so izgubili 800 mrtvih in še več ranjenih. Mnogo so jih vstaši ujeli, ali čez tri dni zopet izpustili. V roke zmagovalnim vstašem je propal ves živč ki so ga Turki v Goransko vozili, veliko streliva, dosti mul, 50 šatorov in 300 pušk ostraguš. To je lep plen.—Ali tudi izmej vstašev jih je mnogo palo, nami, reč 57 je mrtvih in blizu sto ranjenih. Mej mrtvim je tudi vodja Vulo Hadjič in šest vstaških oficirjev.

„V vojski vstaškeje je veliko veselje zbog te slavne zmage“, pravijo telegrami, in to je naravno. Ta velika zmaga bode imela velike dobre posledke za vso stvar.

Namesto da bi zima vstaše uničila, kakor so nemški Turki pri nas in okolo prorokovali, uničuje njihove varvance.

Tudi v Bosni so bile te dni sopet nekatere bitke in hajduki nadlegujejo. Turke ter skrbe, da ustaja ne ugasne.—

Sploh bo zdaj po veliki zmagi začelo se živahnejši življenje; na Črnogorski meji se zbirajo mladenčci na tisoče in ustašem ne manjka ne ljudi, ne živeža. Hub-

salonu k večerji. Baron poprosi majorko, da ju sme spremiti k mizi, zaradi česar ga je majorka povabila, da prisede k njima.

Idi nocoj nij dišala nobena jed. Bagojna rudečica pokrivala je njeni liči, a cipla jej je prav živahno bijla,—očesi sti jej lesketali.—„Ti si preveč plesala“, menila je mati, toda Ida se je nasmehljala ter zagotovila, da bi lahko še na novo plesati mogla.

Majorka se nij spominjala, da bi bila videla še kdaj svojo hčer tako veselo, kakor ravno ta večer. Stopro jo mati opominja, da bo skoro treba iti domov, postane deklica nekako slabovoljna.—Baron si na vso moč prizadeva, da bi strogo majorko še pridržal. „Saj je še tako zgodaj“, dejal je igrave z Idinim lepim pihalnikom, „nij še sile ne!“

„Mora biti uže čez polnoči“, opominja majorka, „zadnji vendar le nočeva biti, vrh tega pa moreve jutri že zgodaj v kopelj.“

„Kaj še, polnoči, endnajstja nij še odbila!“ zavrne baron in potegne svojo ur iz belega svilnatega brezirokavnika.—V tem momentu pogleda majorka svojo hčer, in se preplaši, ko vidi, da prej žareče lice njene Ide postalo je nakrat smrtno blede,—oplašena zrla je deklica baronu na čelo.—

„Kaj ti je, dete moje?“ popraša mati skrbno.

„Nič, ... prav nič“, odgovori Ida skušé zopet se nasmehljati in biti dobro volje.

„A postala si ravno zdaj....“

„I no,—uže vidim, da sem res nekaj preveč plesala: čutim se malo slabo; vstani, odide!“

maj, kateremu so bili ljubljanski narodnjaki napravili sijajen banket, je sopet odšel v Hercegovino, da tam sopet prevzame kako povelje. Italijani se zmerom bolj zanimajo za ustajo; stari Garibaldi je uže sopet pisal Ljubljani sledečo pismo: Moji dragi in sijajni prijatelji! Podvzeli ste težavno misljo, a lepo, ponosno in sveto, ono da osvobodite zdihajoče sužnje najgrozovitejše tiranije. Zavidam Vas, in še nikoli me niso tako težila leta, nego denes, ker mi nij mogoče z Vami deliti slave in nevarnosti. Obehril sem sem se uže na vse prebivalce, ki zdihujejo pod otomanskim jarmom in nadejam se, da bom slišal o zmagi Vaših zastav, junakov, ki imajo v svoji zgodovini Leonide, Spartance in Skanderbege. Vas sklep, bojevati se posamezno brez zimo zdi se mi najboljši. Bodočnost je Vaša in trohljiva polumonočna vlada koraka v pogreb. Sleherni mož, ki nij Vas nasproten, misli si tudi svoje Vaše sveto podvzetje in kakor Vam, bilo bo veselja serce za Vašo slavno zmago Vamemu G. Garibaldiju.

Dopisi.

Iz Tolmin 30. oktob. (nadaljevanje). Vi ste se tako predrzno izustili, da kaj imati čiginska in volčanska vas pri tej črti opraviti; ker pa na cesarski cesti letijo, povejte nam, po kaki oblasti vi tudi Kozarščanom in Modrejčanom pot čez sedanji strmi modrejski klanec odkazujete, da bi bili prisiljeni tudi v prihodnje se po njem trpinčiti. akopram tudi oni imenitne naklade za skladosno cesto plačujejo. Saj pravite, da modrejski klanec je za rabo neugoden; na kak način bi pa potem ondanšnim prebivalcem ugoden bil. Povejte nam še, po kaki postavi vi prebivalcem severno zahodnega dela glavarstva pot odkazujete, po katerem bi oni morali hoditi in vozariti, ker pravite, severno zahodni del glavarstva bi inel najkrajšo pot v bačko-idrijsko dolino skozi Tolmin; tedaj tudi njim pot zapirate čez modrejski klanec, če bi kdo hotel na Modrejcah vino ali pšenico kupovati, kar se je že velikokrat zgodilo. Primoran bi bil tedaj skoz Tolmin, Modrej in sv. Lucijo iti in tako tudi nazaj, akopram bi bila pot čez Modrejce veliko krajša. Enako bi bilo z volčanskimi krčmarji, ako bi hoteli dober „Ovedin“ po ceni na „Modrejcah kupiti. Morali bi skoz Tolmin ali pa po selski črti Modrejce iskati, ali pa kupčijo pustiti in dražje vino iskati. Ali bi bila lepa komunikacija, ko bi se nasprotnikova volja izpolnila? Pa mislimo, da se bo že poskrbelo, da ne bo dreve v nebesa rastle.

Prebivalci severno zahodnega dela glavarstva tudi naklade za skladosno cesto plačujejo, tedaj tudi oni lahko tirajo, da je komunikacija po vseh straneh odprta. V tem je zapopaden tudi že preje omenjeni klanec, ki bi se ne rabil samo za Trento, kakor nasprotniki pravijo, nego tudi za severno zahodne prebivalce. Nasprotniki tedaj hočejo, Modrejčanom, Kozarščanom, Čigincem, Učanom in Rutarjem, kakor tudi severno zahodnim prebivalcem zvezo čez Modrejce odrekati, akopram so oni od starih časov še celo od obstanka svojih krajev mej seboj zvezo čez modrejski klanec imeli, in le modrejski klanec je za nje ugoden; tedaj lahko tirajo, da se zravni in lepa cesta do Ušnika napravi, da bodo vedno v zvezi. Prebivalci idrijske in cerkljanske doline pa, ki so že od nekdaj po strmem klanecu vozarili, bodo potem še lažje. Na kak nepošteni način hočejo nasprotniki, naj krajšo zvezo imenovanim vasem odtrgati, katero že to-

Baron ju je hotel vstavljati, a nič mu nij pomagalo. Majorka je jedva pričakovala minute, da je bila s hčerko sama.

„No, povej mi zdaj, kaj te je tam pri mizi tako prevzelo,“ opazila sem pač dobro: vsa rudečica ti je zginola razobreza, ko je baron uro iz žepa potegnil.“

„Čuj me, mama!“ zavrne Ida. „Ta baron pa res nij to, za kar ga imave.“

„Kaj misliš s tem reči? Jaz te ne umejem.“

„Ta baron nij pravi baron.“

„Kaj ti ne pride na misel, Ida! Gospod zdravnik pozna ga že sedem let i ga imenuje izgled vsega možtva.“

„Nij mogoče, jaz pa ga bolje poznam. Uže to sem ga pri denšnjih veselici ugledala dozevalo se mi je takoj, da poznam to osebo, le, da je bil nekdanj bolj bled, — tudi polne brade še nij imel.“

„Nujno te prosim Ida, da govoriš jasneje; ostani pri stvari. Kaj si tako znamenitega videla na baronu?“

„Fojdi prej gori, mama“, odgovori deklica, „tam v sobi hočem ti vse odkriti.“

Pršli sti bili namreč do doma.

Gospa Neža ju je uže čakala in na njuno potrkavanje jima dveri odprle.

Prisedši v sobo, vrže se Ida na naslonjač in z rokama navzkriž nekaj časa tija pred se strmi. A kmalu jo prečine neka misel.

„Moj Bog, moj Bog!“ zavpije bolestno vstavši naglo z naslonjača, „zdaj sem pa še svoj pahalnik pri plezu pustila!“

„Saj ti pravim, danes si vsa zmočena; — da bi se le ne zgubil lepi pahalnik!“

„Zgubil se ne bo; dobro se spominjam, da sem ga pustila prav kraj mize, kjer smo večerjali, a kedó bi mogel biti miren v takih okolištinah!“

liko časa imajo, ki čez Modrejce pelje, jim bomo pozneje se številkami pokazali, koliko so oni v zadnjih časih naklad plačali za skladosno cesto in kaj bo stala selska mimo modrejske. Poprej pa hočemo ravno one številke porabiti, katere nam nasprotniki kažejo, ki jih pa mi ne razumimo. Da je selska črta 1500', nego modrejska krajša, ne priznavamo, ampak naš račun je sledeči: selska bi imela 415' dolgoti na 5" strmali; modrejska pa 320' dolgoti na 5" strmali; A 280' na 3"; B 720' na 3"; A 136' na 2 1/2"; B 345' na 3 1/2"; A 735' na 1"; B 50' na 2"; A 328' na 6"; B 580 na 2" do 4"; tedaj do cesarske ceste v Podsele 1894' dolgoti; do „fornaže“ pa v Ušnik 2015'. Od „fornaže“ do združene selske črte je pa po lepi cesarski cesti 910' dolgoti; tedaj 2925'.

Tako bi imela selska črta 415' na 5" strmali mimo modrejske, katera bi imela le 320' na 5" strmali; selska bi imela pa 328' na 6", katere strmali modrejska nima; 415' na 5" strmali se ne da znižati tako, da bi črta blizu modrejske vasi peljala in od tam nazaj po porajdi do Kosmerice, črta bi pa daljša bila. Ako bi se zadnji del črte, ki 6" strmali znaša, na 3" znižala, bi se morala za 328' zdaljšati; potem bi modrejska črta za 328' krajša bila. Skrajšanje do združenja selske črte bi bilo 328'; tedaj končna dolgot modrejske črte znaša 2597', selske pa 2222'; tedaj bi bila selska za 375' krajša. Manjši strmali nego 5", 6" se ne uštevajo kot strmal; in mi bi bili gotovo srečni, ko bi bile na cesarski cesti le take strmali, kakor smo jih na selsko modrejski cesti pokazali.

Sedaj pa priobčimo nasprotnikom se številkami naklade za skladosno cesto, katere so Modrejčani plačali in koliko ceste so oni v idrijski dolini napravili z „roboto.“ Pošten posestnik mi je tožil da je v idrijski dolini 14' odkazane ceste izvršil, vrhu tega pa še 27 f. bilsemu županu na Idriji g. Kovačiču plačal; enako in še huje bilo je z njegovimi sosedi, tako da jih je stala okoli 1000 f. omenjena cesta. Dalje plačujejo že 6 let po 26% naklado za skladosne ceste; kar znaese v 6 letih 591 f. 24 kr., potem plačujejo že 5 let 50% za roboto in to znaese v petih letih 947 f. 85 kr. Skupaj 2539 f. 9 kr.

Učani, Čiginci, Rutarji in Kozarščeni pa plačujejo letnih davkov 2600 f. 59 1/2 kr.; naklade po 26% bi znašale v 6 letih 4056 f. 84 kr.; vsi skupaj so plačali 6595 f. 93 kr.

Naj tedaj slavno občinstvo sodi, kakšni poštenjaki so naši nasprotniki, ki pravijo, kaj imajo Učanje in Čigince pri tej cesti opraviti, ker so na cesarski cesti? Ali bi bilo pošteno, da bi se takim krajem, ki so že toliko denarja dali, skladosno cesto čez Modrejce odreklo, ko se nij do sedaj še prav nič v njih korist storilo? Kaj mislite velikaši, da smo taki bedaki, da bomo vašo selsko črto, katera skoraj polovico več stane, nego modrejska, sprejeli? O ne menite, da imate turško rajo pod sabo, katero bote žulili in ji pravice kratili? Ne bo se re vaša volja izpolnila, ne, akopram ste en pot cestni odbor na led spravili, ko se je prevariti dal, da je selsko črto za skladosno cesto odločil, ker je nij dobro poznal.

Nij se čnditi, da ste cestni odbor prevarili, saj se še sedaj trudite, občinstvo javno zapeljati, da bi se za selsko potegnilo. Pa mislimo, da bo težko šlo, akopram nas surovo in grdo obrekujejo. Moreda bi pa lahko kedo pralal, kje smo številke vzeli? Narekal nam jih je cestni zveženec, kateri je obe črti zmeril. Da so resnično njegove, tega se cestni odbor lahko prepriča, kedar

„Razjezila me boš skoro se svojimi dolzimi vvedi, povejmi raji brez ovinkov, kaj te je pri mizi v salonu tako osupnilo?“

Ida je strmelala nekaj časa tja pred se, potem pa položivši si prste na ustna prične: „Ko je baron svojo uro iz žepa potegnil, videla sem poleg njegove ure obešen on cekin, katerega sem bila pred šestimi leti beraču vrgla v klobo, na kojega smo sumili, da“

„Draga hčerka! kako moreš misliti, da bi bil oni berač baron pl. Redern, ka-li?“

„Da, prav on je in nobeden drugi.“

„In zaradi tega, ker je imel cekin pri uri obešen mora biti potem prav tisti berač? Mar nijso si vsi cekini enaki?“

„Da, da, — a edino le tist cekin mi to še ne dokazuje, nego videla sem še posebne znake.“

„Vedno bolj in bolj mi nejasno govoriš!“ Jaz še nič ne vem.....

„Verujem ljuba mama; — zato pa imamo mi mladi ljudje boljši spomin. Le domisli si, kot poseben znak pri mladem beraču bila je navedena takrat mala brazgotina na pravem senceu, — glej, to brazgotino ima baron; je li nijsi opazila na njem?“

Majorki se jame daniti. — „Za istino, spominjam se, toda bedarija!“ — Kako neki mora biti baron berač, ali naopak: kako se je mogel povzdignoti oni berač do barona?“

„Baš to je vprašanje, ki me neznansko muči!“

„No, pa uže vem kaj storim. Jutri se bom posvetovala z gospodom lečnikom o tej stvari.“

„Zdaj idive k pokoju!“

(Konec prih.)

mu je ljubo, ker mi nimamo navade občinstvo slepariti.

Pričakujemo tedaj po vsej pravici, da selska črta kmalu po vodi splava in si bomo od 8410 do 11690 g. raji prihranili, ali za druge potrebe potrosili, kar nam pri modrejski cesti ostane in bomo za potrebnejše ceste potrebovali.

Strmal selske in modrejske črte smo zadostno se številkami dokazali. Da pa modrejska po lepih travnikih in senogetah pelje, so nam nasprotniki sami v 35. številki „Soče“ pritrdili. Kar pa močvirje na naši črti zadene, to lepo gladko cesto nič ne ovira. Saj so bili na Knezi in Hudajužini še hujji, pa se je vendar trda cesta napravila. Na vaši črti je še hujši sovražnik, nego na našej, to je burja, katera je gotovo 50 krat močnejša, nego tukaj na Poljanecih.

Da se v naših krajih vse ceste le okoli hribov sučejo, kakor modrejska je uzrok ta, da nam ravnina primanjkuje. Selska črta bi peljala od mosta pri sv. Luciji, po dveh rajdah na 5" strmali do Kosmerišč; od tod po selskem polji in konec tega zopet na 6" strmali v grapo, ter bi se morala z mostom s cesarko cesto združiti, kateri bi najmanj 2400 f. stal. Enaka bi bila oglavju klobuka. Resnica je pa, da selska po gnoju smrdi, ker je jako težko po takih strminah gnoj na Selo voziti. Gnoj je sicer dobra reč, škoda le, da ima tako ostudno ime. Oprostite, da ne moremo gnoj lepši imenovati, ker smo se vedno le s kopitami i polenami pečali. Radi bi vendar vedeli, s čim so se nasprotniki vse svoje dni pečali, ki znajo tako lepo svojo surovost izraziti. Ker nam naši nasprotniki očitajo, da bi radi opeke in apno čez modrejski klanec po najkrajši poti vozili, vam odvrnemo, da gnoj se ne more nikdar z opekarnice primerjati. Opekarnice spadajo v obrtnijo, kam pa gnoj?

Ker ste nas zaradi Huma prav v živo prijeli, rekoč, da smo vas popolnoma ožulili, sami pa večen spomin milovanja doslegli, vas hočemo v tej reči, ker ste še mladi, malo boljše podučiti. Da pa občinstvo zve, po kakšni poti so prebivalci bačke doline preje vozarili, predno je bila cesta čez Hum, vam hočemo povedati.

Prebivalci bačke doline so morali svoje prideleke iz Kneže skoz Klavže ob obročju Bače k sv. Luciji voziti in od tod v Gorico. Vse blago pa, katero so na 5—6 vozih k sv. Luciji pripravili so tukaj izbasali in vse na en velik voz naložili pa v Gorico peljali čez modrejski klanec. Ravno tako je bilo z blagom v Gorici kupljenim. Kar so na enem vozu k sv. Luciji pripeljali so tam izbasali, en del naprej peljali, drugi del pa pri nekem krčmarju na Mostu shranili, tako, da so morali po 4—5 krat po shranjeno blago priti ter po malem izvozavati. To je šlo teden za tednom. Kupei pa, ki niso samo živino po teh grdih grapah pokončali, nego tudi sami sebe v revščino pahnili, so na tak način vse svoje zasluzke po večkratnih voznjah odinemu krčmarju pri sv. Luciji pustili, mu ž pa do sitega polnili, ga zelo obogatili, same sebe pa obožali. To je občinstvu dobro znano.

Huda je bila voznja po bačkej grapi, prosili so vozniki, naj se jim napravi kolovoz, pa vse zastonj, terpinčili so sebe in živino, kakor preje.

Konečno so bili vendar, menda l. 1852 vsi župani k glavarstvu poklicani, da bi se odločili ali za bačko ali idrijsko cesto. Vsi župani so prišli, le krčmar iz sv. Lucije je poslal namestnika, podžupana, kateri je tudi za idrijsko cesto držal. Ker nij šlo po krčmarjevi misli, nij bil navzoč; kajti po tem takem bi ne bil ves zasluženi denar kupcev pri njem ostal, kakor poprej, če se bačka cesta uresniči. Mi smo pa pri omenjenem shodu bačko cesto kot važnejšo izpoznali ter predlagali, naj se ta napravi, da se potem lahko tudi Grahovo, Bukovo in Cirkno zveže, da bodo tudi oni po tej cesti lahko vozarili

(Konec prih.)

Iz Materije v Istri 10. nov. (Izv. dop.) (Otvorjenje naše „narodne učilne.“) Včeraj smo otvorili pri nas novo ustanovljeno narodno učilno slovesno. Narod se je te svečanosti brojno udeležil. Velik slavalok in krasen omenjeni naslov svetišča narodne prosvete slovenske činita, tod mimo potujočim mej Trstom in Reko poseben utis. Gromeči topiči (možnarji) so znanili včeraj najpomembnejši dan Materijčanov daleč okrog. Narod se je vrlo navduševal z raznimi govori v učilni. Vse je jako vneto za napredek. Osobito pako ide zasluga neumerljča organizatorju te učilne, g. Župančiču, tukajšnjemu županu in poštarju. Tudi g. Kraljič, župnik, je z obzirami na narodno šolstvo jako tolerant. Da bi le vsi gg. duhovni taki bili! Da bomo tukaj stalno napredovali, to nam garantirajo za to uneti in sposobni možje še neimenovani, na pr. mnogo cenjeni gosp. Kastelec, kateri rad kot premožnik žrtvuje od svojega imetja za dobro stvar. In vsa njegova hiša je vsega štoranja vredna. — Ker so pravila potrjena, otvorimo za bodoče leto tu „čitalnico“, in to tim ložje, ker imamo blizu v Brezovici odličnega muzika, g. Medjo, narodnega učitelja. Živela sloboda i živel napredek!

Gradci 12. novembra. (Izv. dop.) V upravni odbor podpiralne zaloge slovanskih učečičnikov v Gradci so se izvolili za šolsko leto 1875-76 sledeči gg., i sicer izmed akademičnega senata: g. prof. dr. Gregor Krek i g. prof. dr. Bidermann; izmed vseučilišnikov gg.: Kršnik stud. med.; Fr. Zupanec stud. med.; F.

Zakrajšek, stud. phil.; Sket, stud. phil.; Kovač stud. jur., M. Novak stud. jur. — V prvi odborovi seji 9. t. m. se je dovolilo petnajstih prosilcem za mesec novembra 67 for., trem se je podpornina za sedaj odbila.

Večina prosilcev so novinci, došli s prazno roko na vseučilišče, a zdatno je podpirati upravnemu odboru pri slabem gnotnem stanju nikakor ni mogoče. Kajti, kakor je razvidno iz poročila denarničarjevega v občenem zboru 4. t. m., glavnica podpiralne zaloge znaša zdaj, ko se ji je pridjalo 55 for. za leto 1875, v nominalni vrednosti 1775 for. Po društvenih pravilih se smejo le obresti omenjene glavnice in posamezni darovi za podporo porabiti in tudi ti le z ozirom na pomnoženje glavnice. — Odbor so tedaj roke zavezane in z njo se uljudno obrača do prijateljev učete se mladine: naj blagovole stopiti v kolo podpirajočih udov, ter po moči zlagjati težko stanje slovenske omladine.

Gotovo bode blagim podpornikom vse slovanstvo iskreno hvalo vedelo!

Za upravni odbor Zakrajšek tajnik.

rađec 16. novembra. (Izv. dop.) Zopet smo preživeli en teden burnega življenja na naši univerzi. Nekaj let sem že so imeli nemški dijaki navalo snovati univerzitetni komers na slavo inauguracije v svojem nemškem imenu in dijakke drugih narodnosti so k tej slavnosti le kot goste vabili. Letos pa je sprevidelo število poštenih nemških dijakov, da je to krivica in sklenilo je agitovati za splošni internacionalni komers. Pri prvem občenem zboru vseučilišnikov propadla je naša stranka, ker so se Slovani premlačno udeležili. A pri drugem zboru 8. t. m. smo zmagali z večino 206 glasov proti 164. Slavnostni odbor, obstoječ iz 10 Nemcev in 10 Nemcev (2 Slov., 2 Hrov., 2 Serb. in 4 Ital.), sklenil je 9. t. m., da mora biti komers v petek 13. t. m. In res, odbor se je toliko potrudil, da smo naredili v treh dneh komers, s katerim smemo zadovoljni biti. Dvorana (puntiškamska) je bila jako okusno dekorirana. Razen avstrijskih zastav bila je ena velika italijanska in ena slovanska z gerbi slovanskih dežel, razen te pa še mnogo manjših zastavic, tako da je bila ena cela stran v slovanskem kinču. Nemške zastave nij bilo nobene. Profesorjev in honoracij je prišlo sicer malo na komers, a skoro 700 dijakov. Godba je bila izvrstna in ravno tako pijača. Vsa zabava je bila tako domača, tako neprisljuna, da so bili naši ljudje še dva dni po komersu vsi navdušeni in so vedno ponavljali one pesni, katere so se na komersu popevale. Sredi komersa napravila se je napitnica na Nj. veličanstvo cesarja s tem, da smo mu „salamandra dergnili“. To se je Nj. veličanstvu telegrafično naznanilo in ono je blagovolilo prijazno zahvaliti se po namestniku Kubecku, ki nam je zagotovil, da je to veliko zadovoljnost pri dvoru izbudilo. V tem se je naš komers razločeval od vseh do sedaj v Gradcu praznovanih. Zato se pa Ultra—Nemci strašno jeze na nas.

Pri komersu 12. t. m. se je pokazalo, da vseučilišnični različni narodnosti prav lahko skupno postopajo in se zabavajo ter da tudi terdno skup derže, samo če so nekoliko tolerantni eden proti drugemu. Zaradi prevelike živahnosti morala se je domača zabava precej zaključiti. Po komersu so ostali Slovenci v gostilnici in se radovali z lepo ubranim petjem. To zabavo je počastil tudi g. prof. dr. Krek s svojo navzočnostjo.

Ultra—Nemci so pa tudi morali svoj komers imeti in naredili so si ga 15. t. m. Prišlo je sicer k njem mnogo več profesorjev a pogrešala se je ona neprisljuna živahnost, morda zato, ker je bilo preveč različnih „burschenschaft“ navzočih. V govorih se je sicer vedno ponavljalo „deutsch“ in zopet, „deutsch“, a vse je prekosil docent Z. S. s svojim velikomnemškanjem in napadanjem na našo stranko. Po tem govoru razžaljeni zapustili so naši ljudje demonstrativno dvorano. Profesorji so sicer sedaj očitu pokazali, na kateri strani da stoji, a vendar so graški dopisi v Politiko o tej zadevi pretirani.

Pred nemškim komersom je bila bakljada rektorju, ki se je pa slabo izveršila, ker je bila naša stranka sklenila, da se je ne udeleži, če jo bodo hoteli Nemci osnovati tisti dan, ko bodo njih komers. Zadnji trenutek sklopilo se je bilo sicer tudi v tem neko zedinjenje, a naši ljudje niso imeli nikake simpatije do bakljade in zato so večidel izostali. Zaterditi mi je treba, da letošnja dva komersa nikakor nista pripomogla k zedinjenju vseh graških vseučilišnikov, nego si stopita obe stranki sedaj še bolj ostro nasproti.

H koncu bi morda še utegnile koga mikati narodnostne razmere naše univerze. V tem semestru je upisanih (brez theologov) 630 rednih slušateljev. Vseh upisanih sploh z farmaceuti in izvanrednimi je okoli 750, torej 100 menje, nego lani. Med rednimi slušatelji je 364 Nemcev, 172 Slovanov, 82 Italijanov, 7 Magyarov, 4 Romuni in 1 Gerk. Na filozofski fakulteti je 56 Slovanov, med temi 42 Slovencev; na medicinski 30 Slovanov, med temi 14 Hrovatov in 5 Slovencev (mnogo nevpisanih se pripravlja sedaj na rigo-roze); na juridiški 86 Slovanov, med temi 42 Slovencev, torej vkup 89 Slovencev.

Politični pregled.

Notranja avstrijska politika se je začela čudno sukati; ministerstvo je mej dvema ognjema; lastna ustavoverna stranka mu daje nezaupnice, opozicija pa se je zedinila in je uže storila dva jako važna koraka proti ministerstvu. Prešli teden je bila v drž. zboru debata o Wildauerjevem predlogu; najmožnejši voditelji opozicije: grof Hohenwart, Groholski in drugi so ta predlog pobijali s tehničnimi razlogi in dokazovali, da drž. zbor nij kompetenten predrugačiti šolskih postav, katere so postavno v področju dež. zborov; a vse to nij nič pomagalo, akopram je tudi minister Stremajer pridružil se mnenju opozicije; ustavoverna večina nij poslušala ministerstva in ker je opozicija videla, da nič ne opravi, zapustila je zbor s protestom pred glasovanjem. Ustavoverci so ostali skoro čisto sami, le nekateri slovenski poslanci so jim delali družbo; mudilo se je ustavovercem in morda tudi iz dvorljivosti so prav hitro končali debato in sprejeli predlog Wildauerjev, proti katerem je glasovalo samo ministerstvo z Slovenci vred. — Ministerstvo je v tej debati dobilo prav jasno nezaupnico od lastne stranke in v nobeni ustavni državi ne bi bila več mogoča taka vlada, a sedajno ministerstvo je parlamentarni „unicum“ in se sploh ne briga za parlamentarne kľofute.

Sopet drug udarec je dobilo ministerstvo te dni; vse opozicijske stranke so se zedinile prvič in vsi opozicijski poslanci podpisali so interpelacijo, katera prav ostro graja gospodarstvo sedajne vlade in kar naravnost prerokuje propad Avstrije, če se ne zboljša ekonomično stanje. Važno je to, da sta na čelu te interpelacije podpisana Hohenwart in Groholski in za njima vsi poslanci pravne stranke, vsi Poljaki, Slovenci in moravski Čehi. S tem je storjen važen korak in mogoče je, da se bodo Poljaki zdaj popolnoma združili z drugo opozicijo, kar je tudi njih voditelj Groholski v daljšem govoru ustavovercem povedal. To bi bilc jako želiti in nadejati se je, da bodo tudi vsi slovenski poslanci brez razločka postopali v soglasju s zedinjeno opozicijo. — Te dni pa sopot kakih 50 ustavovercev ministerstvo interpelliralo zaradi trgovske politike; oni namreč zahtevajo, da se Avstrija poprime sistema, ki varuje domačo obrtnijo in naravnost obsojujejo dosedajnopostopanje ministerstva. Ministerstvo je nekda iz same bojazni obljubilo, da bo odpovedalo Angleški kupčijsko pogodbo.

Razvidno je torej, da ministerstvo je v prav čudnem položaju in da zdaj opozicija lahko prav dosti opravi, če se odloči za kak energičen korak. — Kakor mi zdaj reč presodimo, bo ministerstvo vkljub vsej nevihti še zmerom ostalo na krmilu, ker parlament je tako sestavljen, da mu kmalo ta, kmalo ona frakcija pomaga iz zadrege. Opozicija mora torej tako postopati, da krono primora k intervenciji, da krono prepriča, da tako ne more več naprej. — Naj bi združena opozicija v tem obziru posnemala ustavoverce, ki so Hohenwarta na vse mogoče načine intrigovali, dokler ga nij cesar odstavil. Zdaj je moment, da opozicija pokaže, da je v resnici zmogla vstvariti v Avstriji nov sistem, novo vlado.

Cesarica je pisala sestrčini nadvojvodinji Mariji Klotildi pismo, v katerem pravi, da daruje 10.000 gld. za razširjenje izobraževališča za oficirske hčere v Hernalzu na Dunaji, in prosi njo pomoči in druge vse. S tem se je nabira začela.

Lutrovo pitanje dela največjo preglavico evropski diplomaciji. Kakor se sliši bodo vse tri severne velevalsti terjale od sultana, da izvede obetane reforme pod kontrolo in sicer tako, da bo Avstrija kot najbližja velevalst v Bosno in Hercegovino svojo vojsko poslala in tam mir naredila. Na dvoru je nekda propala turška stranka in Andrassy sam se mora podvreči, če hoče še minister ostati, novi politiki, ki meri na to, da si Avstrija osvoji Bosno in Hercegovino. — Pomenljivo je tudi to, da je v Zagrebu izšla te dni neka brošura pod naslovom „Avstrija in Jugoslavlani.“ — Pisatelj te brošure je nekda eden najboljših avstrijskih generalov. Brošura kar naravnost zagovarja pravico Avstrije do Bosne in Hercegovine in svetuje Avstriji, naj se brez vseh ovinkov prokličje kot dedinja Turške v obeh omenjenih deželah. Začetek akcije omenjenih velevalsti bo

skupna nota na Turško vlado in do spomladi se bo menda vsa reč razvozlala. Vse drugače pa mislijo ustaši. Mej tem ko skrbijo, da ustaja živa ostane čez zimo, so odposlali deputacije na Dunaj, v Petrograd in Berlin, da dotičnim vladam predložijo pogoje za mir.

Ustaši izjavljajo, da nočejo po nobenem načinu ostati pod turško vlado, da želijo, da bi velevalsti vojaško posedle Hercegovino in Bosno in da bi po tem iz obeh dežel napravile vazalno državo pod kakim kristjanskim princem.

Nekteri listi pa hočejo vedeti, da bo Sultan imenoval kristjana Konstant Effendija za namestnika velikega dela Hercegovine in tako sam začel pomirje z ustaši. Nam se dozdeva da je vse to prekesno.

O Srbiji se prav nič ne sliši; samo to je važno, da so pri občinskih volitvah po vsem Srbskem zmagali odločni liberalci.

Francoška narodna skupčina je sklenila z 81 glasovi večine, da se voli po arrondissement-sistemu, ne po listinskih skratčinah, to je, udje zbornice se volijo vsak posebej, v vsacem arrondissementu jeden, ako ima pak arrondissement več kot 200.000 prebivalcev, toliko več poslancev. S tem sklopom so zgubili republikanci prav mnogo.

Iz Rima se piše: V pravdi zaradi umora urednika Sonzogno je bila dones sodba razglašena. Luciani, ki je iz političnega sovraštva bil početnik umora, in njegova tovariša, Farina in Morelli, posredovalci, kakor tudi mizar Frezza, ki se je dal najeti, da je nož v roke vzel in umor izvel. Obsojeni so na prisilno delo celo življenje. Skajpati, ki je nož preskrbel in zato tudi tožen bil, oprosten je od porotnikov.

Razne vesti.

(Dr. A. R. Rojic) povrnil se je včeraj iz Pariza, kar naznanjamo njegovim klientom in sploh slovenskemu občinstvu.

(Kupčijska zbornica Gorlika) je poslala ministerstvu zahvalno adresso in zaupnico zaradi tega, ker je predložilo drž. zboru predelsko železnico. — Kakor slišimo, bodo tudi županstva soške doline poslale ministerstvu enako adresso.

Gosp. J. Kristan je, kakor je „Kmetovalca“ uže zadnjič poročal, imenovan za glavnega učitelja na preparandiji v Kopru in se je začetkom tek. meseca preselil na svoje novo mesto. Pri njegovem odhodu mu po javnem potu dvojno srčno zahvalo. Prvič za to, ker je na naši šoli v resnici strokovnjaško, marljivo, z ljubeznjivo do stvari podučeval in mene v gospodarstvu podpiral; drugič ker je izvrstno uredoval „Kmetovalca“ in v tem oziru neutrudljivo sodeloval za prospeli kmetijstva na Slovenskem. Naj bi temu početju tudi zanaprej zvest ostal, ter mu nikdar svoje izdatne podpore ne odtegnil. Na zdravje!

R. Dolencec.
vodja vinorejske šole
na Slapu in lastnik „Kmetovalca.“

(Iz Solikana) Uže istega dne, ko smo pokopavali nepozabljivega predsednika naše čitalnice Matija Doljaka izrazili so nekteri rodoljubi lepo misel, da bi dali napraviti njegovo sliko, katera bi kinčala našo čitalnico in ob enem v nas in naših potomcih branila živ spomin na iskrenega boritelja za sveto narodno stvar. In res je precej potem čitalnični odbor sklenil naprositi nekatere gospode, da bi kot povrjeniki v ta namen pri rodoljubih nabirali doneske. Naproseni so bili sledeči gospode: g. Jos. Faganel za Ajdovščino, g. Fr. Ferfila za Gorico, g. dr. Lavrič za Tolminsko, g. Ferd. Peroci za Dornberg, g. Just Vuga za Solkan, g. And. Zega za Kras. Čitalnični odbor izreka tem gospodom prav presrečno hvalo za lepi znesek katerega so nabrali pri sledečih gospodih: g. dr. Abram 2 gl., g. Bortolomei 2 gl., Jan. 2 gl., g. France grof Coronini dež. glav. 10 gl., g. Černe Pet. 1 gl., g. Vikt. Dolencec 4 gl., Eisenzopf Jož. 1 gl., Fr. Ferfila 5 gl., g. Faganel Jož. 2 gl., Gregorič V. 1 gl., g. Gruden B. 1 gl., g. Hmeljak F. 2 gl., g. dr. Jakopič 5 gl., g. Kanceler V. 1 gl., g. Kodunc 2 gl., g. Klemenčič 3 gl., g. Komel 3 gl., Kocjančič 2 gl., g. Kramfil 2 gl., g. Kos. tergovec 1 gl., g. Kovačič Avg. 3 gl., g. Leban Franc 2 gl., g. Ličen 2 gl., g. dr. Lavrič, in g. Gabr—ik 5 gl., Makuc Karol 1 gl., g. Makuc Stefan 1 gl., Makuc Janez 1 gl., g. Nanut 1 gl., N. N. 3 gl., g. dr. Oblak 50 s., g. Pauletič F. 1 gl., g. dr. Pajer 5 gl., g. Grof Puppi 2 gl., g. Perjevec 2 gl., g. Peroci Ferd. 1 gl., g. Pečenko And. 50 s., g. Feršič Franc 1 gl., g. Br. E. Ritter 5 gl., g. Ranacher P. 1 gl., g. dr. Roje 2 gl., g. Roje A. 50 s., g. Srebernič J. 1 gl., g. Travizan Al. 1 gl., g. Widmar 1 gl.,

g. Valentincič št. 1 gl., g. Vogrič Gr. 1 gl., g. Vuga Just 1 gl., g. Vuga Miha 40 s., g. Zorž 1 gl., g. Zuhian 1 gl., g. Zega V. 1 gl., Živic 1 gl., Skupaj 102 gl. 90 s. Ta znesek je naložen v Goriški hranilnici v knjižnici št. 3529. Odbor narodne čitalnice Solkanske se prav srčno zahvaljuje št. gg. dariteljem in opazuje, da podoba v naravni velikosti do kolen že izdeluje g. slikar Grile slovenec v Gorici.

Tisti gg. katarci vtegnejo še kaj darovati, ali so sicer še kak dar podpisali pa še ne izročili, objavijo se o svojem času.

Odbor narodne čitalnice v Solkanu.

(**Konfliktnost**) so na dnevnem redu. Zadnji Glas je bil konfiskovan zaradi članka o Wildauerjevem predlogu. Tudi "Novice" pret. tedna in zadnji "Narod" zadela je enaka osoda, Slovenski listi bodo kmalu morali pisati v obliki basni, kakor je ob svojem času pisala "Politik." Zalostno stanje slovenske štampe bi pač morali popisati kak slovenski poslanec v drž. zboru. Ustavovorni listi se norca delajo iz tiskovne svobode na Francoskem. — Ali ne bi bilo pametnejše, ko bi za to skrbeli, da bi se naša tiskovna postava kaj popravila v svobodnem smislu? Če gre njim dobro pod objektivnim postopanjem, naj bi premislili, da se zna meč obrniti: "Hodite mihi, eras tibi."

(**Poljski poslanec**) Czerkowski je v drž. zboru izvestno govoril proti Wildauerjevemu predlogu in položil svoj mandat precej po tem, ko je zvedel, da je sprejet ta predlog. Odpeljal se je v Lvov in tam mu je ljudstvo napravilo baklado in velikansko ovacijo. Poljski to ni bilo prav in je presila Czerkowskega, naj sam ljudstvu odavetuje njemu namenjene ovacije; a vrli poljski poslanec je odgovoril, da tega ne stori, ker ljudska ovacija je dokaz nezadovoljnosti se sedajno sistemo

(**Človek ali opica.**) V Evropi sta dve stranki. Ena pravi, da smo potomci opic, druga se pa brani, češ, da nismo. Ipak je ogromno število učenjakov, kateri trdijo in menijo, se tudi bahajo, da smo res potomci opic in da so bili naši "prededje" res opice, ter spoštujejo in čislajo radi tega še dandanes te ljudi; pardon njejni spoli kakor da bi bila "višja bitja".

Tako trdijo Tibetanci da so oni potomci velikih Scov-Metšin. — Po njih pravljici so v Tibetu dobile opice poduk od enega svetnika v poljedelstvu in potem je stoperv nastala "metamorfoza"; to beli dandanes učenjakom glave tako, da bodo kmalo pri tej zadevi obupali. — Bolj ko so bile opice kultivirane omikane, tako kračji jim je rep postajal. — Ko so se pokazale vedno bolj omikane, je še celo nekega lepega dne rep popolnoma odpadel. Začele so govoriti, oblačile so se lepo s perjem in postale so popolni Tibetanci.

Diodor pravi, da v nekaterih krajih Afrike so spoštovali opice baje kot bogove, stanovali so s človekom v bajtah in živeli so vkup veselo in zadovoljno. — Kdor je opico ubil, je moral kazni z smrtjo plačati. — Prebivalci Hindostana opice jako čislajo, skoro molijo. Arabci menijo pa da je opica "pol človek pol hudič" — V Sumatri spoštujejo velike opice kot svetnike, ker v istih duše umrlih ljudi prebivajo.

Javanarji so pa opicam zavidljivi misleči, da so ljudje, a še bolj zviti nego oni sami. Tudi pavijo, da so opice gojzde živali, znanjo govoriti ako hčeejo, a se varujejo tega, inče bi morale — delati. — Zamorci se pa ujemajo z Darwinom in Voigtom, tre trdijo, da so opice nepolni ljudje in res njeni prededje. Prebivalci Grineje zmatrajo Šimpanza, kot varovalni izgled, kam slabo življenje človeka pripelje. Tedaj so Darwinovih misli in menijo, da so opice le zanemarjeni ljudje. Pravijo tudi, da so opice bile nekdanj hlabro, bogato ljudstvo, a pozneji so bile radi njenega slabega "obnašanja iz človečanstva izključene. — Čestiti bralci naj pa sami sodijo kaj in kako je. Možgani niso slama je dejal isti, ki je znal "več ko bruške peč" in človeški pameti je in ostane še marsikaj skrito.

(**Pr. letniški kontrol**) rezervistov smo pogrešali svojega obče ljubljene rojaka in slov. pisatelja, stotnika polka Marojčičevega, gospoda Komelja, kateri nas je prejšnja leta v tako lepi, domači slovenski podučeval; nam na srca polagal vojaške dolžnosti, nas naučeval za našo milo domovino: Avstrijo, ter tudi povdarjal, kako se ima vojak na odpustu vesti sebi in vojni na čast. A vse drugače je bilo letos. Mesto njega smo imeli nadporočnika, trdega — Nemca, kateri nij bil zmožen slovenskega jezika in podčastnik Leban mu je moral biti — tolmač. — Mi bi želeli za prihodnje, da bi nam h kontroli, poslali g. Komelja, kateri je mej nami že priljubljena oseba, Slovenec in tudi italijanskega jezika zmožen, inče naj pa nam pošljejo deželni jezikov sposobnega častnika. En narodni vojak.

(**Na Hoven se nam piše 23. okt. :**) Že dolgo kar ces. ženijski načrte predelske železnice od Trbiža do Bovea natančno mirijo, zaznamujejo in proračune napravljajo. To se mora prav hitro dokončati, ker sem iz gotovega vira izvedel, da precej, ko se bo državni zbor sešel, tudi predelska železnica na dnevni red pride.

Naj vam še to poročim, da so prve načrte nekaj premenili, kar polajša izvršitev in poniža stroške, in da

so do zdaj skupne stroške za to črto z dvojnimi kolovozjem že izračunili in predložili. Od zdaj naprej pa natančno zaznamujejo in proračune posameznih objektov izdelujejo.

Kakor so zvedeli inženirji tukaj, je ministerstvo že izdelalo železnični program za celo Avstrijo, in kot ena prvih figurira naša predelska, katera bo tudi najbrže zadobila večino in se bo morda že začela zidati prih. spomlad. — Planj saj so že tako natančni in obširni, kakor to zahteva najbližnji začetek dela. — Kedar še kaj zvem, vam sopet poročam.

Nadjam se, da ne bo zastoj, in zares težko pričakujemo začetka tega dela, ker za tukajšne prebivalce je ta edina nada, si stanje zboljšati.

(**Nadalje se darovali za Heroegovinske srate.**)

Zbirka občine Sv. Križ pri Trstu f. 17 s. 28. g. Zorž, c. k. poštar v Boveu 3 gld. 30 s.

Mi smo priporočali narodnjakom, da bi tudi staro obleko naberali; za uboge Heroegovince, a prav malo se je zgodilo dozdaj v tem obziru; vsled česar še enkrat toplo priporočamo vsem narodnjakom, naj naberejo staro obleko in naj nam jo pošljejo pred ko mogoče. —

(**G. Franjo Erjavec**) profesor na goriški realki in znan slovenski pisatelj je imenovan za rednega profesorja zoologije na zagrebškem vseučilišču. Prav iskreno čestitamo!

Velika zaloga

tehtnih batov za novo mero medenih in železnih uradno boliranih po najnižji ceni.

KARL pl. MULITSCH
v rastela št. 460.

Tomaž Rosenberger

naznanja sloveskemu občinstvu, da je sopet odprl

„Restavcijo „All' Europa“

na Travniku ter izročil nje vodstvo Antonu Mainardi-ju, dozaj odgovornemu natakarku pri Marzini-ju. V tej novoodprti restavraciji se bode točilo samo najboljšo *marčino pivo* (Export Märzen), izvrstna *domača*, vipavska in furlanska *vina* in postrezalo se bode gostom z izglednimi porcijami *okusnih jedi* — in vse to po najnižji ceni. —

Vsako *nedeljo* in vsak *praznik* bode v glavni, veliki dvorani godba. — Obiskujte pridno „Evropo“, dobro in dober kup boste jeli, pi-ji in zabavali se. —

S 1. novembrom prevzame podpisani restavracijo pri

„**Marcini-ju.**“

Skrbel bode za izvrstno jed in pijačo, točno postrežbo po najnižji ceni. —

Priporoča se torej sloveskemu občinstvu, da ga obiskuje. —

Emil Mandler.

Pretergani ali kilovi ljudje

najdejo **najboljšo pomoč**, če si naročijo mazi-
lo proti kili (Bruchsalbe) od **Gottlieb Sturzenegger in Herisan** (Schweiz). Mnoga spričala so pridjana navodu za rabo: Pomoč je hitra in gotova. — Dobi se v lončkah za 3 gld. 20 sold. pri omenjenemu Sturzeneggerju, ali pri **Josef Weis**, Mohren-Apotheke Wien, Tuchlauben N. 27 ali pa pri **Sigmundu Mittlbacher**, lekarničarju v **Zagrebu**.

Hiša na prodaj

Hiša na prodaj.

V Idriji je sredi mesta trinadstropna hiša z 13 sobami, kuhinjo, jako primer-nem, velikim hramom za kerčmo in lepem vertom, prostovoljno na prodaj; cena jej je 2500 fl.

Kupaželjni naj se blagovolijo pri ured-ništvu „SOČE“ oglasiti.

Hiša na prodaj

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je odprl krojaško delalnico v Solkanu in da se bo potrudil gg. naročnike postreči dobro in prav dober kup.

MARTIN POBERAJ

Najcenejše in najboljše

Žepne ure

prodajam po sledeči ceni:

- Za samo 3 gld.** dobi se ura za delalca prav dobra.
- Samo 4 gl. 50 kr.** ženska ura iz Alfenied-srebra, prav lepa in točna.
- Samo 6.50** elegantna cilindrska ura iz Britania srebra.
- Samo 8.** prava angleška 13 lotna srebrna cilindrska natančna in garantirana ura.
- Samo 9.** lepa, elegantna ura, cylinder srebrn za dame, z garancijo.
- Samo 13. 14 do 15** srebrna precizna anker-ura močna v srebru in natančna, tudi garantirana.
- Samo 13. 50** prava angleška ura iz Talmi—zlatar-remontoir po novem sistemu Roskopf, ki se navija brez ključa.

Te ure so po vsem svetu poznane zaradi lepote in natančnosti, katero zadnjo garantujem. K vsaki pri meni kupljeni uri pridenem gratis primerno veržico iz Talmizlata. —

J. Kann,

Wien, Stadt. Wollzeile, N. 21.

Pismena naročila se točno izvršujejo proti pošiljavi denara, ali pa s povzetjem,

MARIBORU

Ces. kralj.

dvorni puškar

Ivan M. Erhart,
v Mariboru priporoča:

- Puške dvocevke* od predej za nabijati iz železa od 11 gl.—kr. (do najvišje cene.)
- Puške dvocevke* od predej za nabijati iz svila (drota) 16 „ — „ (do najvišje cene.)
- Lefauscheux* (lefošé) iz svila od 22 „ — „ (do najvišje cene.)
- Lencaster* (lenkaster iz svila od 40 „ — „ (do najvišje cene.)
- Revolverje* 7 „ — „ (do najvišje cene.)
- Pistole dvocevke* 2 „ 40 „
- „ *enocevne* 1 „ 20 „

MARIBORU

Izurjeni in dobri kamnorezi

dobe lahko dobre in stalne službe v ka-m-nolomu za marmor v Stopni-ku pri sv. Luciji na mostu.